

บนเสาไฟฟ้าหนึ่งต้นมีสายอะไรพาดผ่านอยู่บ้าง แล้วสายที่ขบพันกันระโยงระยางไปหมดคือสายอะไรละ มีความรู้ติดตัวไว้บ้าง ก็ไม่เสียหายนะจ๊ะ

ถ้าหงนขึ้นไปมองเสาไฟฟ้า คนที่ไม่ได้มีความรู้เรื่องไฟฟ้าอย่างคนธรรมดาทั่วไป คงไม่รู้หรือกว่าสายสีดำ ๆ ที่พาดระโยงระยางจากเสาต้นหนึ่งไปอีกต้นหนึ่ง เต็มไปหมดคือสายอะไรกันแน่ พอรู้แล้วว่ามีทั้งสายไฟฟ้าแรงสูง และสายโทรศัพท์ แต่เราจะรู้ได้อย่างไรว่าสายไหนเป็นสายอะไร เพื่อที่เมื่อเห็นความผิดปกติเกิดขึ้นจะได้แจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ทันเวลาที่ วันนี้มีคำตอบค่ะ

โดยข้อมูลจากการไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) ระบุว่า เสาไฟฟ้าหนึ่งต้นจะมีสายพาดผ่านอยู่ 3 ชนิด คือ สายไฟฟ้าแรงสูง สายไฟฟ้าแรงต่ำ และสายสื่อสารโทรคมนาคม ลองมารู้จักกันทีละสาย

1. สายไฟฟ้าแรงสูง

ตามปกติแล้ว สายไฟฟ้าแรงสูงคือ ระบบไฟฟ้าที่มีแรงดันไฟฟ้าระหว่างสายไฟฟ้าสูงเกินกว่า 1,000 โวลต์ขึ้นไป สำหรับสายไฟฟ้าแรงสูงของ กฟน. นี้ คือสายที่อยู่ด้านบนสุดของเสาไฟฟ้า ปัจจุบันจ่ายด้วยระบบแรงดันไฟฟ้าขนาดตั้งแต่ 12,000-115,000 โวลต์ เป็นส่วนใหญ่ และมีการจ่ายด้วยระบบ 230,000 โวลต์อยู่บ้าง

ทั้งนี้ กฟน. ได้กำหนดมาตรฐานระยะห่างระหว่างสายไฟฟ้าในแนวนอน กับสิ่งปลูกสร้าง และป้ายโฆษณา เพื่อความปลอดภัยไว้ดังนี้

- สายไฟฟ้าขนาดแรงดันไฟฟ้า 12,000-24,000 โวลต์ ต้องอยู่ห่างจากอาคารและระเบียงมากกว่า 1.8 เมตร อยู่ห่างจากป้ายโฆษณามากกว่า 1.5 เมตร
- สายไฟฟ้าขนาดแรงดันไฟฟ้า 69,000 โวลต์ ต้องอยู่ห่างจากอาคารและระเบียงมากกว่า 2.13 เมตร อยู่ห่างจากป้ายโฆษณามากกว่า 1.8 เมตร
- สายไฟฟ้าขนาดแรงดันไฟฟ้า 115,000 โวลต์ ต้องอยู่ห่างจากอาคารและระเบียงมากกว่า 2.3 เมตร อยู่ห่างจากป้ายโฆษณามากกว่า 2.3 เมตร

อย่างไรก็ตามระยะดังกล่าวไม่ครอบคลุมการทำงานนอกตัวอาคาร หรือบนระเบียงเปิดที่อาจมีการยื่นวัตถุออกนอกตัวอาคาร ซึ่งจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานระยะห่างที่ปลอดภัยสำหรับการทำงาน หรือจะต้องมีการหุ้มหรือคลุมสายเพื่อความปลอดภัย

แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรว่าสายไฟฟ้าแรงสูงนั้นมีระดับแรงดันเท่าใด สามารถสังเกตได้ 2 วิธี คือ

- ดูจำนวนชั้นของลูกถ้วยคว่ำ ซึ่งก็คือฉนวนไฟฟ้าที่ทำด้วยกระเบื้องเคลือบเป็นชั้น ๆ ถ้ามี 2-3 ชั้น แสดงว่ามีแรงดันขนาด 12,000-24,000 โวลต์, ถ้ามี 4 ชั้น แสดงว่ามีแรงดันขนาด 69,000 โวลต์, ถ้ามี 7 ชั้น แสดงว่ามีแรงดันขนาด 115,000 โวลต์ และถ้ามี 14 ชั้น แสดงว่ามีแรงดันขนาด 230,000 โวลต์

- สังเกตจากความสูงของสายไฟฟ้าเทียบอาคาร ถ้าระดับความสูงประมาณอาคารชั้นที่ 2-3 แสดงว่ามีแรงดันขนาด 12,000-24,000 โวลต์, ถ้าอาคารชั้นที่ 4-5 แสดงว่ามีแรงดันขนาด 69,000-115,000 โวลต์ และถ้าสูงตั้งแต่อาคารชั้น 6 ขึ้นไป แสดงว่ามีแรงดันขนาด 230,000 โวลต์

2. สายไฟฟ้าแรงต่ำ

เป็นสายไฟฟ้าที่อยู่ชั้นถัดลงมาสายไฟฟ้าแรงสูง ซึ่งปัจจุบัน กปน. จ่ายด้วยระบบแรงดันไฟฟ้าขนาด 230 และ 400 โวลต์

3. สายสื่อสารโทรคมนาคม

เป็นสายที่อยู่ชั้นล่างสุดของเสาไฟฟ้า ประกอบไปด้วยสายโทรศัพท์ สายเคเบิลทีวี สายอินเทอร์เน็ต ฯลฯ จากหลากหลายผู้ประกอบการ นั้นจึงทำให้เราเห็นว่าในบางพื้นที่

สายสื่อสารเหล่านี้มีจำนวนมาก พาดระโยงระยางห้อยพันกันวุ่นไปหมด บางจุดก็ห้อยลงมาแทบจะชิดตัวบ้าน หรือห่างจากถนนเพียงไม่กี่เมตรเท่านั้น ดูแล้วชวนให้หวาดเสียวว่าอาจเป็นอันตรายต่อผู้ที่สัญจรบนท้องถนนได้

อย่างไรก็ดี ภายหลังจากหน่วยงานต่าง ๆ ก็ได้ร่วมกับการไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าภูมิภาค พยายามจัดระเบียบสายสื่อสารโทรคมนาคมเหล่านี้เสียใหม่ โดยนำสายที่ไม่มีการใช้งานออกไปจากเสาไฟฟ้า เพื่อให้เกิดพื้นที่สำหรับผู้ที่ต้องการติดตั้งเส้นใหม่ อีกทั้งยังเป็นการปรับปรุงทัศนียภาพให้ดูน่ามองมากขึ้น และเพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้รถใช้ถนน รวมทั้งผู้คนที่เดินผ่านตามจุดต่าง ๆ ด้วย

จำกันได้แล้วใช่ไหมคะ ว่าสายไฟฟ้าแรงสูงจะอยู่ชั้นบนสุด รองลงมาคือสายไฟฟ้าแรงต่ำ ส่วนสายชั้นล่างสุดที่เราเห็นพันกัน บ้างก็ห้อยลงมาจนเกือบติดพื้นก็คือบรรดาสายโทรศัพท์ สายเคเบิล สายอินเทอร์เน็ตทั้งหลายนั่นเอง ทีนี้ถ้าเกิดเราเห็นสายไหนชำรุด หรือเกิดความผิดปกติขึ้น ก็ยังสามารถโทรแจ้งผู้ให้บริการได้ถูกต้องแล้ว